

Neal Morse: 'Muziek was mijn god'

Hij wilde een van de beste prog-rockartiesten ter wereld worden. Hij wérd het, maar ervoer tegelijk een enorme leegte. Totdat hij Jezus vond. Rocken doet hij nog steeds, maar niet meer voor de eer van mensen. Eind augustus treedt Neal Morse op tijdens het Xnoizz Flevo Festival. "Spelen op de grootste podia met de beste artiesten, het beste geluid en het mooiste publiek, is leeg zonder de Geest van God."

We ontmoeten Neal Morse (48) in het gebouw van New Life, de Vergadering van Gelovigen in Rotterdam, waar hij akoestisch een worshipdienst leidt. Tijdens concerten in Europa bestaat zijn band uit Nederlandse en Engelse muzikanten: Elisa Krijgsman en Paul Bielatowicz (gitaar, zang), Collin Leijenaar (drums), Jessica Koomen (zang en toetsen), Henk Doest (toetsen) en Wilco van Esschoten (bas en zang). Met het Amerikaanse Nashville als uitvalsbasis toert hij momenteel door Europa, samen met zijn gezin. Zij zingen en bidden zelfs mee, net als vanavond. Niet bepaald rock 'n roll. "Maar het helpt me," vertelt Neal. "En veel mensen komen achteraf naar me toe en zeggen: 'Hoe jij en je kinderen met elkaar omgingen, raakte me en helpt me om christen te worden.'"

Kunstmuziek

Neal zelf werd als atheïst opgevoed door ongelovige ouders in Californië. Het jonge leven van de in 1960 geboren artiest ademde muziek: zijn vader was koördinant en draaide geregeld muziek van The Beatles, waar Neal als denkbepaalde Beatle vrolijk op meedanst. Na wat jaren muziekles, leerden 'Beatle' Neal en zijn broer Alan de hippe muziek uit hun tijd naspelen, zoals die van Deep Purple en Yes. Neal ontwikkelde zich tot de multi-instrumentalist die hij nu is; gitaar, bas en toetsen kennen voor hem nauwelijks geheimen.

Voordat hij succesvol werd, probeerde hij met The Beatles in zijn achterhoofd een

geslaagde popmuzikant in Los Angeles te worden, wat niet lukte. "The Beatles waren mijn idolen, maar dat leidde alleen maar tot een armzalig en pijnlijk leven; je kunt hen nooit verslaan," lacht hij. Daarop stortte Neal zich op het muziekgenre dat hem eigenlijk veel liever was: de progressieve rock, of kortweg prog-rock. Deze rockgeoriënteerde 'kunstmuziek'

Gitaar, bas en toetsen kennen voor hem nauwelijks geheimen

is ontstaan vanuit de wens om buiten de structuur van popsongs te treden. Dat is te merken aan de verhalende en ingewikkelde teksten, zangstijlen, maatsoorten, ritmes én aan de lengte van de nummers. "Sommige songs van mij duren een uur," vertelt Neal. "Binnen prog-rock vallen meerdere muziekstijlen samen, zoals klassiek, pop, jazz en rock."

Leegte

De toen nog niet-gelovige Neal vormde met broer Alan de band Spock's Beard, en zij schraapten genoeg geld bij elkaar om hun debuutalbum *The Light* (1995) op te nemen. "Tijdens het schrijven leek het soms of ik gedictieerd werd; niet alles kwam van mijzelf," zegt Neal over dit album. "Ik geloofde toen al dat God de bron van inspiratie is voor mooie muziek." Hij begon ook te bidden, maar had de New-Agecultuur van Californië tegen,

waarin bidden tot het heelal heel normaal was. Daarnaast had hij wel iets met God, maar voelde hij een weerstand tegen Jezus – hij kende Hem alleen van *Jesus Christ Superstar*, als egoïstisch en arrogant. *The Light* veroorzaakte een golf van enthousiasme binnen de prog-rockgemeenschap. Dankzij tien daaropvolgende en tevens goed ontvangen cd's bereikte Neal met zijn band de top van de prog-rockwereld. Hij vormde in 2000 met drummer Mike Portnoy (Dream Theater) ook nog eens de 'supergroep' TransAtlantic. Neal had zijn felbegeerde succes, maar ervoer in toenemende mate een leegte in zijn hart. "Ik bad wel tot God, maar mijn leven verslechterde. We hadden plezier

Neal kiest

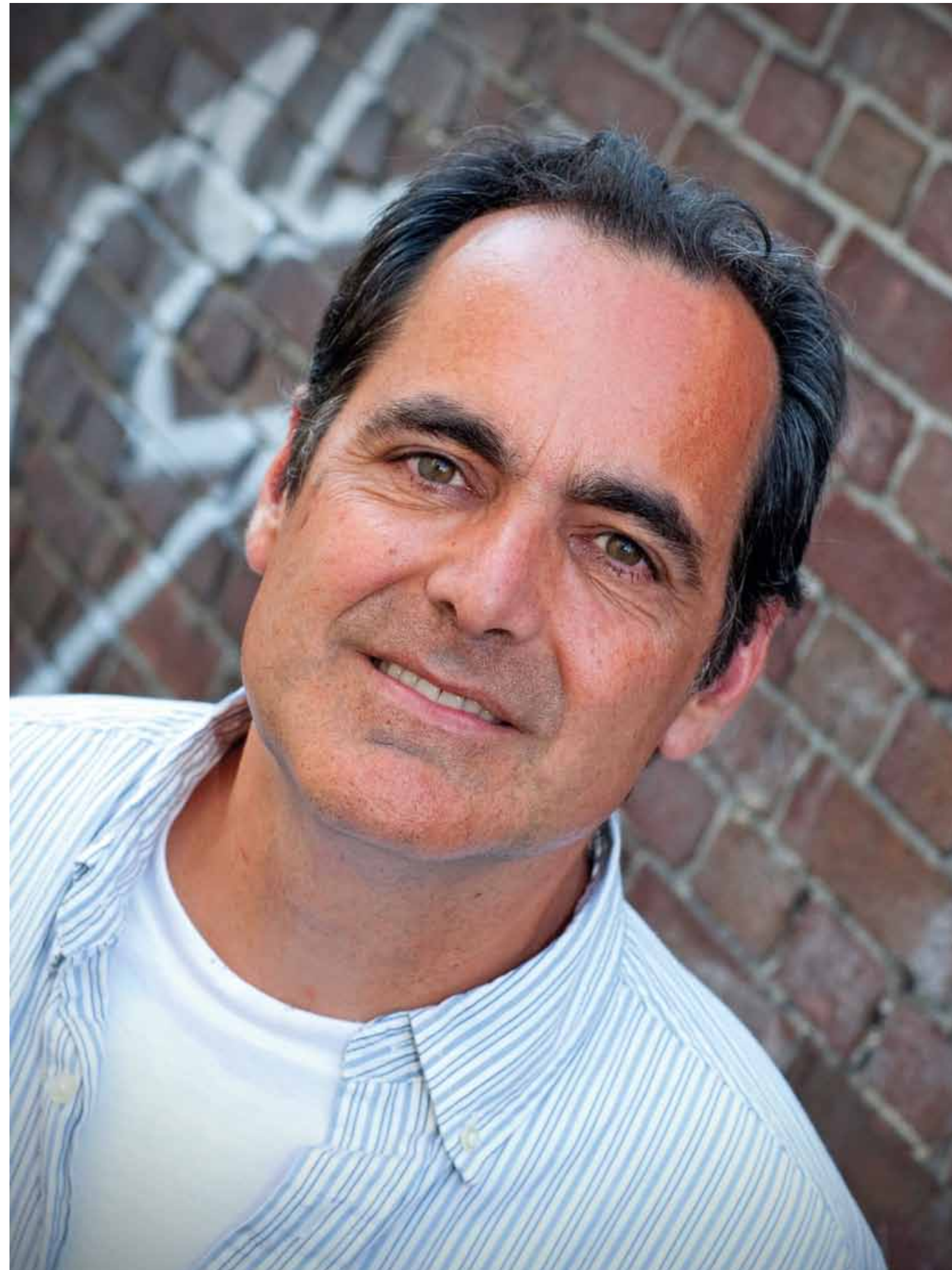
Favoriete spiritual: *It is well with my soul.*

Favoriete christelijke artiest: Chris Rice.

In de cd-speler: Beethoven, Mozart, Jars of Clay, Brooklyn Tabernacle Choir, Yes, The Flower Kings.

Laatst gelezen boek: *Run Baby Run* van Nicky Cruz.

Een goed liedje is...: "Dat is subjectief, maar er moet een melodie zijn; de negende van Beethoven is zo populair vanwege de melodie. De dochter van drummer Mike Portnoy's heet trouwens Melody."

met de bands en maakten mooie muziek, maar ik dronk meer en meer en verviel in allerlei zonden. Ik zonk dieper en dieper. Het was zoals Jacobus schrijft: 'De zonde brengt de dood voort.' Toentertijd was muziek mijn god, maar mijn liedjes waren als dode baby's in een kast."

Genezen

Om zijn carrière te stimuleren, verhuisde Neal naar Nashville, waar hij in 1995 trouwde met zijn huidige vrouw. Zij was lid van een kleine, ouderwetse pinkstergemeente. Met Kerst en Pasen ging de toen nog langharige rocker met haar mee naar de kerk. De liefde van de gemeenteleden raakte hem, en beetje bij beetje ervoer hij iets van Gods Geest. In *Sing It High* zingt hij daarover: 'Oh the love of the people so strong. Soon I was dancing and clapping and singing along' ('O, de liefde van de mensen is zo sterk. Al gauw ging ik mee dansen, klappen en zingen'). Toch was hij bang om de controle uit handen te geven; het voelde als een sprong in het diepe. Het duurde een jaar voordat hij echt wilde aannemen dat Jezus ook voor hem gestorven was. Kort daarop – in 1998

– werd zijn dochter na gebed genezen van een gat in haar hart; de dokters konden het niet meer vinden, terwijl ze nog niet eerder zó'n groot gat hadden gezien. "En nóg bad ik: is dit écht, God?"

Muzikale achtbaan

"Het was in de tijd dat ik veel tourde, maar eigenlijk thuis wilde zijn bij mijn familie. Ik bracht dat bij God, en een week later kreeg ik uit het niets een fax van een

'Ik hoor vaak dat ongelovige fans bij sommige songs moeten huilen'

platenmaatschappij uit Nashville die met mij aan de slag wilde. Kon ik eindelijk thuisblijven! Ik zag het als een teken van God; Hij beantwoordt mijn gebeden. Een jaar daarna gaf ik bij het altaar mijn leven, mijn lichaam, mijn geest – álles aan God; het beste wat ik ooit gedaan heb." Het betekende wel het einde van een tijdperk; Neal stapte uit Spock's Beard en TransAtlantic, en moest muzikaal, emotio-

neel en spiritueel opnieuw beginnen. Dat deed hij met het album *Testimony* (2003), het meest ambitieuze muzikale project uit zijn carrière, waarin hij meer dan twee uur ononderbroken verhaalt van zijn spirituele zoektocht. Daarna volgde het album *One* (2004), een muzikale achtbaan waarin het scheppingsverhaal centraal staat, en *Question Mark* (2005) met een verhaal over de tempel. De hardwerkende componist voegde daar in 2007 ook nog het album *Sola Scriptura* aan toe, dat gaat over de duisternis waarin de mens terecht komt wanneer hij in opstand komt tegen God. Ondertussen werd Neal bijgestaan door grootse prog-sterren, onder wie de legendarische gitarist Phil Keaggy, en Steve Hackett van de band Genesis. Eind 2008 produceerde Neal zijn jongste wapenfeit: *Lifeline*, een muzikaal zeer gevarieerd album over Gods reddende liefde.

Succesgame

Alles wat Neal tegenwoordig doet, zoals het maken van albums, spelen en spreken tijdens kerkdiensten, en concerten geven, heeft met muziek te maken. Wat zijn de toekomstplannen van deze muzikale

duizendpoot? "Ik heb geen doelen. Ik doe wat ik denk dat de Heer wil dat ik doe; elke dag wil ik wandelen met Hem. Dat is een leven in vrede, want ikzelf heb niets. Ik ben dood, want ik ben met Christus gekruisigd." Toch zoekt Neal wel naar Gods plan met hem. "Ik bid veel, en ben graag op plaatsen waar Gods Geest werkt, waar men handen oplegt en profeteert. Het is de uitdaging om uit te zoeken wat van God is en wat niet, maar uiteindelijk zullen wij als schapen de stem van de Herder herkennen."

Kritiek is er ook. Bezoekers van zijn optredens zijn vaak ongelovig, en sommigen stellen Neals christelijke boodschap niet op prijs. Sommige christenen vinden op hun beurt dat Neal hetzelfde doet als vroeger, maar dan met een christelijk stempel. "Ik onderzoek mijn hart daarop, en soms twijfel ik. Een paar weken geleden stond ik in het voorprogramma van mijn ongelovige vrienden van Dream Theater. Ik wil niks forceren, ik wil hen liefhebben. Maar in zulke seculiere omgevingen vraag ik me wel eens af wat ik daar doe. Ik speel die 'succesgame' niet meer, ik wil het tegenovergestelde doen: mijzelf vernederen en door God laten verhogen. Hij gaat aan de slag met dingen die niets voorstellen. Als je al heel wat voorstelt, heb je je beloning al, zegt Jezus.

Mijn concerten zijn geslaagd als het God behaagd heeft." Toch ziet Neal het als zijn roeping om juist met atheïsten contact te houden, wat bijzondere verhalen oplevert. "Een man getuigde tijdens een concert in Londen dat hij in scheiding lag en ver van God verwijderd was; hij had tijdens het optreden het gevoel dat God tot hem sprak, en ging terug naar zijn vrouw en kerk. Ik hoor ook vaak dat ongelovige fans bij sommige songs moeten huilen, zonder dat ze weten waarom. 'Dat is de Geest,' zeg ik dan."

De rocker kijkt uit naar Flevo, waar hij zijn nieuwste live-cd zal presenteren: *So Many Roads – Live In Europe*. Drie cd's met meer dan 3,5 uur muziek van de Lifeline-tour van afgelopen najaar. Neal: "Ik hoorde enthousiaste verhalen over Flevo van mijn Nederlandse band, dus ik heb er zin in! Waarom men moet komen kijken? Omdat het waarschijnlijk anders is dan ze gewend zijn. Nee, niet beter – anders!"

www.nealmorse.com

TEKST: Wilfred Hermans

BEELD: Chris van Beek, Willem Klopper

Xnoizz Flevo Festival

Wanneer: 20 t/m 23 augustus

Waar: Bussloo, Apeldoorn

Gasten: onder anderen Rebecca St. James, NewBoys, NewWorld-Son, This Beautiful Mess, Salvador, André Rouvoet, Femke Halsema, Rikkert Zuiderveld en ds. Dick van Keulen.

Prijs: € 105,- (all-in voor volwassenen). Een dagkaart kan ook, zie www.eo.nl/flevofestival.nl

Media: 3FM, live op 20 augustus van 22.00 tot 01.00 uur. En tijdens het hele festival 24/7 live te volgen via Xnoizz Webradio op www.Xnoizz.nl en via FM 105.3 in de stendriehoek Arnhem, Apeldoorn, Deventer (Radio Voorst)

TV: Nederland 3, op 6 september om 23.30 uur, 70 minuten durende samenvatting.

Internet: tijdens en na het festival, verslagen, recensies, foto's en video's via Xnoizz.nl

Jasper Hoogendoorn van de afdeling Jongeren Muziek is razend enthousiast. Hij vertelt: "Tienduizend jongeren bij elkaar op een feest dat georganiseerd wordt door de EO, Youth for Christ, Protestante Kerk (JOP) en het NBG. Ga dat maar eens ontdekken! Muziek, workshops, theater, cabaret, lezingen... Je krijgt veel inhoud voor je geld, en het is zó divers dat iedereen er een paar toffe dagen kan beleven. Je kunt je geloof verdiepen op een manier die bij jou past, maar je hebt de vrijheid om te doen en laten wat je wil – bijvoorbeeld de hele dag op de camping zitten en af en toe een concertje bezoeken. Wat nieuw is: silent disco! Elke avond gaan we tot in de kleine uurtjes door met vier dj's die op hetzelfde podium hun muziek draaien. Het publiek draagt draadloze koptelefoons, en kan van dj switchen. Geen geluidsoverlast dus. Kortom: Flevo is echt een afsluiting van de zomer!"

www.flevofestival.nl